

DIRK HERMANS

WITTE WOLVEN

**ROMAN OVER EEN IMMINENTE
DREIGING**

"De strategische tegenstander is het fascisme... het fascisme in ons allemaal, in ons hoofd en in ons dagelijks gedrag, het fascisme dat ervoor zorgt dat we van macht houden, verlangen naar datgene wat ons domineert en uitbuit."

Michel Foucault

1923
Franc

Franc Jerman staart door het raam van de trein. Het landschap dat voorbijtrekt is hem vreemd. Zanderige vlaktes, groene dennenbossen, met riet overwoekerde vijvers kent hij niet in zijn geboorteland. Het dorp waar hij vandaan komt ligt half verborgen in de Groene Karst, in de buurt van de grotten van Postonja waarin je kan verdwalen als je niet oplet en waar draken 's nachts de buurt onveilig maken. Zijn jeugd bracht hij door in de donkere, mysterieuze wouden rondom het gebied. Het was een hard bestaan, daar op die vrij onvruchtbare grond waar de boeren zich moesten afbeulen om een minimum aan voedsel voor hun familie en hun beesten op de harde, steenachtige grond te veroveren. Geen wonder dat zoveel jongeren wegtrokken uit het gebied, op zoek naar betere levens- en werkomstandigheden. Hijzelf had de stap ook gezet. Zijn moeder had gehuild en geschreeuwd en zich aan hem vastgeklampt, maar hij had doorgezet. Er was daar geen toekomst voor een jongeman met handen aan zijn lijf. Hij had zich losgerukt en was op de kar gestapt die hem naar het station zou brengen waar een trein wachtte om hem en zijn maten te vervoeren naar België, een land van melk en honing aan de Noordzee, zo was hem verteld. Men zocht er mannen om in de koolmijnen te gaan werken. De levensomstandigheden zouden er stukken beter zijn dan in Slovenië en de lonen lagen er hoog. Het was vol verwachting dat hij een laatste blik wierp op het

zich verwijderende **woud van Kočevje en het plateau van Bloke**.

En nu reed hij door het stuk België dat voor jaren zijn thuis zou worden. Althans, dat was toch zijn plan. Hij zou hard werken in de mijn, zijn geld opsparen en dan terugkeren naar Slovenië om er als een rijk man een huis te kopen en een vrouw te zoeken.

Hij probeerde de platen langs het spoor te lezen, maar snapte er niets van. In België spraken ze Frans, zo was hem verteld. En hij had een klein beetje Frans geleerd van de plaatselijke onderwijzer. Maar wat hij hier naast het spoor las, was helemaal geen Frans. Hij kon er geen touw aan vastknopen en de mannen die bij hem in de coupé zaten blijkbaar ook niet.

De trein minderde vaart. Hij zag een plakkaat met daarop het woord As. Het bleek hun eindstation te zijn want de trein stopte en ze werden aangemaand om uit te stappen. Hij griste zijn koffer mee waarin zich al zijn aardse bezittingen bevonden: een pak om naar de mis te gaan, werkkledij, stevige schoenen, onderbroeken, sokken en een bijbel. Meer had hij van thuis niet kunnen meenemen. Ze werden opgevangen in het treinstationnetje waar iemand die het Sloveens machtig was hen vertelde dat ze zouden verdeeld worden in groepen van tien en naar hun onderkomens zouden gevoerd worden in vrachtwagens. Het was een hobbelige rit tijdens dewelke de mannen zich de ogen uitkeken. Ze kwamen aan bij een modderig terrein waarop zich enkele barakken bevonden. Dit, zo zei de tolk,

zouden voorlopig hun slaapplekken worden. De mannen schrokken. De barakken waren gammele constructies met kleine, rechthoekige raampjes, schuin vooruitstekende planken muren en gammele stalen platen als dak. In de zomer zou het er bloedheet worden en in de winter waarschijnlijk ijskoud.

Moesten ze in die armtierige onderkomens slapen en eten? Dit was nog erger dan thuis. Ze begonnen te mopperen en enkelen uitten zelfs luidop hun ongenoegen. Daarvoor hadden ze niet getekend. Er was hen iets heel anders voorgespiegeld. Maar de tolk suste hen door te zeggen dat het maar voorlopig was en dat ze binnen afzienbare tijd een definitief onderkomen zouden krijgen. Ze moesten gewoon even geduld hebben. Ze moesten zich nu maar even installeren, morgenvroeg zouden ze naar hun werkplek gebracht worden.

...

1944
Harald

“We zijn geraakt!” schreeuwde Harald Jones. “Die godverdommese rotmoffen! Meet de schade op”

Het zweet brak hem uit. Kleine straaltjes zoutig water gleden van zijn wangen en drupten op het reddingsvest dat strak om zijn borstkas zat. Hij voelde hoe het knelde. Door de angst leek zijn borstkas uit te zetten.

Boordwerktuigkundige Alan Piper aan boord van het B17 Flying Fortress checkte zijn instrumenten en schreeuwde boven het geraas van de vier zware Wright Cyclone motoren terug: “We verliezen brandstof. We geraken nooit meer terug op de basis.”

“Dan moeten we een noodlanding maken op Manston!” schreeuwde Jones terug en zette een nieuwe koers uit.

Jones was 24 jaar en afkomstig uit Montana. Hij was Flight Officer in het Amerikaanse 93ste Bomber Group dat gelegerd was op de basis Hardwick in Norwich. Sinds begin 1944 vloog hij missies vanuit Hardwick op Duitse doelen. Na tien succesvolle missies ging het vandaag mis boven België waar een Duitse Messerschmidt hen onder vuur nam en blijkbaar een van de brandstoftanks raakte. Hij zag het pijltje van brandstofmeter vervaarlijk snel dalen. Het zou een dubbeltje op zijn kant worden. Manston lag aan de kust van Oost-Kent en was erop ingericht om bommenwerkers met problemen op te vangen. Hij was er nooit geweest en wou dat het ook deze keer niet nodig zou zijn.

“Jongens, gesp jullie vast want het zou wel een bumpy ride kunnen worden.”

...

1944
Sanja

In Trebence, een dorp in de regio Littoral in Slovenië, stapte Sanja Jerman met flinke passen over het pad dat haar het woud invoerde. Ze droeg een mandje met daarin een kleurrijk doek. Ze ging paddenstoelen plukken om het karige middagmaal van haar familie wat op smaak te brengen. Ze was 19 jaar en het was al duidelijk dat ze een beeldmooie vrouw zou worden. Normaal gezien zou het leven haar moeten toelachen. Op de lagere school was gebleken dat ze meer dan gemiddeld intelligent was. Op de beroepsschool in Cerkno – waar ze snit en naad volgde - gaf een vrouw les die een tijd in Engeland gewoond had. Die zag dat Sanja aanleg had voor talen en gaf haar na de lessen onderricht in het Engels. Sanja pikte de lessen snel op en sprak al vlug een redelijk mondje Engels. Misschien had ze er verder iets mee kunnen doen, maar toen stak een gek met een snorretje daar een stokje voor. Haar dorp was bezet door de Duitsers die er met een waar schrikbewind heersten en van school of studeren was geen sprake meer. Ze woonde samen met haar moeder in een klein huisje in het centrum van Trebence, een dorp in de buurt van Cerkno. Al kon je de kleine verzameling armtierige huisjes die tegen de berghelling geklit waren, moeilijk een centrum noemen. Haar vader en drie broers waren al geruime tijd weg. Ze hadden zich aangesloten bij het partizanenleger van Tito en ze hadden al máánden niets meer van hen gehoord. De laatste wat van hen hoorde was dat ze nog in leven waren.

2020

Peter Hermans

Bree

“Dingdong”

“Dingdong, dingdong”

Peter Hermans knipperde met zijn ogen. Hij keek op zijn wekkerradio hoe laat het was. Negen uur! Wie stond er zo ontielig vroeg aan zijn deur? Hij sleepte zich uit het bed, schoot in zijn broek, vloog de trap af en rukte de deur van zijn appartement open. Hij zag nog net de postbode in de lift verdwijnen.

“Hey!”

De postbode draaide zich om en stapte terug uit de lift.

“Ik heb een aangetekende brief voor u, mijnheer Hermans.”

Een aangetekende brief? Het was geleden van voor de verschijning van zijn roman Schaak dat hij die nog gekregen had. En dat was er een geweest van een schuldeiser. Maar dat kon nu niet meer. Met het succes van Schaak waren al zijn financiële problemen opgelost.

Hij nam de brief in ontvangst, tekende af en bekeek de poststempel. Slovenië. Slovenië? Wie stuurde hem in godsnaam een aangetekende brief uit Slovenië? Hij was daar nog nooit geweest. Hij moest zelfs even nadenken waar dat lag. Het was onderdeel geweest van Joegoslavië, dat herinnerde hij zich nog uit de tijd dat die door Tito samengestelde natie na zijn dood uit elkaar viel en door een burgeroorlog geteisterd werd. De eerste op het Europese vasteland na de Tweede Wereldoorlog. Hij zou

het straks opzoeken. Hij controleerde het adres: “Peter Hermans – Markt 16 b 4 – 3960 Bree. Ja, dat klopte.

